

Legislativní opatření ke zvýšení bezpečnosti dětí v oblasti stínicí techniky

Ing. Štěpánka Lubinová, Sdružení výrobců stínicí techniky a jejích částí

Na podzim loňského roku vstoupily v platnost tři normy, které zavádějí nové požadavky na ochranu dětí před uškrcením na řetízcích a šňůrách vnitřních (interiérových) clon. Toto opatření je vyvolané skutečností, že na evropském kontinentu došlo v minulých letech k většímu počtu tragických nehod, způsobených ovládacími prvky stínicí techniky.

Jedná se o tyto normy:

- ČSN EN 13 120+A1: „Vnitřní žaluzie: Požadavky na funkčnost včetně bezpečnosti“; touto normou se nahrazuje ČSN EN 13120 (74 6033) z listopadu 2009,

- ČSN EN 16 433: „Vnitřní žaluzie: Ochrana před rizikem uškrcení – testovací postupy“,

- ČSN EN 16 434: „Vnitřní žaluzie: Ochrana před rizikem uškrcení, testovací postupy, požadavky a testovací postupy pro bezpečnost dětí“.

Z uvedených norem vyplývá **povinnost výrobce** označovat stínicí techniku s těmito ovládacími mechanismy varovným příbalovým letákem umístěným přímo na výrobku, ale i na dalších místech, jak je uvedeno dále. Další omezení se týká maximální výšky ovládacího mechanismu. V případě, že výška žaluzie/látkové clony je menší nebo rovna 250 cm – max. délka ovládání je 100 cm. V případě, že výška žaluzie/látkové clony je větší než 250 cm – max. délka ovládání je 150 cm (tyto údaje se liší podle použitých bezpečnostních komponentů a blíže jsou specifikovány dále v textu). Dále je výrobce povinen opatřit řetízky a provázky rozpojovacím mechanismem nebo pevným úchytem.

Odpovědnost za dodržování nových předpisů se však netýká pouze výrobců.

Montážní firmy jsou odpovědné ve vztahu ke koncovému zákazníkovi za objednání a montáž výrobků s bezpečnostními prvky do prostor s výskytem dětí. Výše uvedené bezpečnostní prvky není třeba použít pouze v případě, že zákazník prokazatelně uvede (např. na předávacím protokolu), že montáž bude provedena v prostorách, ve kterých se nebudou nacházet děti, jako jsou kanceláře, výrobní haly, laboratoře a podobně. V tomto případě musí být na výrobku upozornění s následujícím textem: „Výrobek je určen k instalaci v prostorách, kde se nepředpokládá přístup dítěte.“

Na základě zkušeností ze sousedních zemí víme, že kontrolní inspekce uděluje vysoké pokuty firmám odpovědným za instalaci výrobků bez bezpečnostních prvků do prostředí s výskytem dětí. Při opakovaném porušení hrozí i ztráta koncese.

Pokud se ve vztahu ke spotřebiteli zaměříme na normu ČSN EN 13 120+A1 (neboť ostatní dvě normy řeší především testování použitých bezpečnostních prvků), potom se hlavní změny tý-

kají **provozní délky ovládání** žaluzie, která se tímto stala závislou na instalační výšce (pokud se uvádí), a **prvku zajišťujícího dětskou bezpečnost**.

1. Žaluzie ovládané řetízkem – systém s pojistkou proti přetržení

Interiérová žaluzie by měla splňovat následující požadavky:

- a) délka ovládacího mechanismu je limitována těmito podmínkami:

- pokud **není známa** instalační výška žaluzie H_0 , pak délka ovládacího mechanismu H_2 musí být menší nebo rovna $2/3$ výšky žaluzie H_1 , platí tedy vztah: $H_2 \leq 2/3 H_1$,

- pokud je instalační výška žaluzie H_0 **specifikována**, pak vzdálenost mezi podlahou a spodní částí ovládacího mechanismu H_1 musí být větší než 0,6 m, platí tedy vztah: $H_1 > 0,6$ m.

- a) smyčka ovládacího mechanismu, která představuje potenciální nebezpečí, by měla být eliminována přetržením ovládacího mechanismu při váze ≥ 6 kg.

2. Žaluzie ovládané řetízkem – při použití vymezovače řetízku

Interiérová žaluzie by měla splňovat následující požadavky:

- a) délka ovládacího mechanismu je limitována těmito podmínkami:

- v případě, že **není** specifikována instalační výška žaluzie H_0 , pak platí:

- při výšce žaluzie H menší nebo rovné 2,5 m by měl ovládací mechanismus (řetízek) dosahovat výšky $H_2 \leq 1$ m,

- při výšce žaluzie H větší než 2,5 m platí pro ovládací mechanismus (řetízek) následující vztah: $H_2 \leq H - 1,5$ m,

- v případě, že **je** specifikována instalační výška žaluzie H_0 , pak platí, že minimální vzdálenost ovládacího mechanismu (řetízku) od podlahy musí být $H_1 > 1,5$ m,

- b) vzdálenost mezi dvěma řetízky v rámci smyčky ovládacího mechanismu by neměla přesáhnout vzdálenost 5 cm.

3. Žaluzie ovládané šňůrkou (za předpokladu umístění horního profilu ve vzdálenosti větší než 1,5 m od podlahy)

Interiérová žaluzie by měla splňovat následující požadavky:

- a) délka ovládací šňůry je limitována těmito podmínkami:

- v případě, že **není** specifikována instalační výška žaluzie H_0 , pak platí:

- při výšce žaluzie H menší nebo rovné 2,5 m by měl ovládací mechanismus (šňůrka) dosahovat výšky $H_2 \leq 1$ m,

- při výšce žaluzie H větší než 2,5 m platí pro ovládací mechanismus (řetízek) následující vztah: $H_2 \leq H - 1,5$ m,

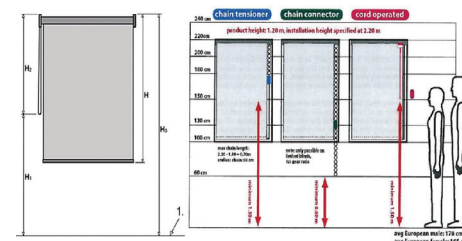
- v případě, že **je** specifikována instalační

výška žaluzie H_0 , pak platí, že minimální vzdálenost ovládacího mechanismu (řetízku) od podlahy musí být $H_1 > 1,5$ m,

- b) ovládací šňůry musí splňovat následující požadavky:

- v případě dvou šňůr platí, že šňůry by neměly být spojeny, v případě, že se zapletou, pak by vznikla smyčka, která představuje potenciální nebezpečí, měla být eliminována přetržením ovládacího mechanismu při váze ≥ 6 kg; a nebo by měl být aplikován systém pojistky proti přetržení, stejný princip pak platí v případě dvou a více šňůr.

Příklady vzdáleností – H , H_0 , H_1 , H_2 a příslušných změn:

(Pozn.: 1. – úroveň podlahy.)

Další změna se týká výstražného značení.

Výrobek musí být označen výstražným piktoqramem a následujícím textem:

Výstraha!

Smyčky tažných šňůr, řetízků, pásků a ovládacích šňůrek skýtají nebezpečí uškrcení!

Pro zabránění zamotání nebo uškrcení umístěte tyto mimo dosah dětí. Šňůry a řetízky se mohou obtočit dítěti kolem krku!

Do blízkosti šňůr nestavte postele nebo nábytek!

Zajistěte, aby se šňůry nezamotávaly nebo netvořily smyčky!

Piktogram – riziko uškrcení:

Text varovného upozornění musí být uveden přímo na výrobku, na jeho obalu a rovněž i v návodu na použití. Text na obalu však nemusí splňovat rozměrové požadavky písma, jako je tomu v případě výstražného značení na výrobku. Varování a instrukce přitom musí být v jazyce země, ve které je žaluzie prodávána. Vícejazyčná varování jsou možná, pouze pokud velikost textu odpovídá normě.

Norma pro lepší názornost v příloze rovněž pro inspiraci uvádí příklady jednotlivých bezpečnostních systémů, jako jsou různé druhy napínáků řetízků, šňůr, spolek, brzd apod.

Zdroj: sborník Stavokonzult